Bijlage 2: Normering gemeente Maashorst

In Maashorst willen we vitale sportaanbieders die in staat zijn op een goede en kwalitatieve manier hun aanbod te organiseren. Daarbij willen we ervoor zorgen dat de sport toegankelijk is voor iedereen. Een manier om dit te doen is te zorgen dat er voldoende velden en kleedkamers zijn bij verenigingen waar wij, omdat zij deel uitmaken van de basisstructuur, verantwoordelijk zijn voor het aanbieden van de benodigde sportfaciliteiten. [1]

Er zit bij een buitensportorganisatie de inspanningsverplichting om zo efficiënt mogelijk om te gaan met de voorzieningen in planning en gebruik.

Speelvelden:
De gemeente hanteert voor hockey[2], honkbal[3] en korfbal[4] de bondsnormeringen die horen bij deze verenigingen als het gaat om het benodigd aantal speelvelden. Er zijn bij de gemeente geen signalen dat deze normering niet passend zou zijn voor verenigingen die breedtesport aanbieden in onze gemeente. Voor rugby is er geen bondsnormering rondom speelvelden beschikbaar. De gemeente Maashorst heeft daarom extern advies gevraagd welke richtlijn hier aan te houden. Als richtnorm wordt de planningsnorm zoals deze ook voor voetbal geldt aangehouden.
Bij hockey, honkbal en rugby wordt er geen onderscheid gemaakt in wedstrijdvelden en trainingsvelden. Bij korfbal wordt geen onderscheid gemaakt in wedstrijdvelden en trainingsvelden als de wedstrijdvelden kunstgrasvelden zijn.

Hockey, Honkbal, Korfbal en Rugby		
Club	**Huidige wedstrijdvelden**	**Benodigd wedstrijdvelden** (volgens normering)
Hockeyclub Uden	4	4
Uden Red Sox	1	1
DAW Schaijk[5] (Korfbal)	2	2
Rugby club Octopus Uden	1	1

De gemeente Maashorst houdt in de basis voor voetbal de normering van de KVNB[6] aan als het gaat om de normering van speelvelden. De KNVB hanteert een aantal 'arbitraire' uitgangspunten, hieronder een aantal voorbeelden van deze uitgangspunten:

- Evenwichtige verdeling uit- en thuiswedstrijden (50% - 50%);
- Een wisseltijd tussen wedstrijden van 30 minuten;
- Kunstgrasveld is een volwaardig wedstrijd- en trainingsveld;
- Jeugdspelers trainen 1 keer per week.

Hierop heeft de gemeente Maashorst besloten drie aanpassingen te doen op de bondsnormering van de KNVB namelijk:

1. Aanpassing van uitgangspunt dat verhouding thuis-uitwedstrijden op 60/40% wordt vastgesteld.

[1] Voor scouting is een normering niet van toepassing.
[2] Uitgaande van "procedure plannen wedstrijden (update aug 2024)" van kenniscentrum www.knhb.nl.
[3] Via het kenniscentrum van www.knbsb.nl - Vademecum Accommodaties 2025 Honkbal & Softbal.
[4] Via kennisbank van www.knkv.nl - Handboek Kwaliteitseisen Korfbalaccommodaties Voorschriften, regels, richtlijnen en aanbevelingen korfbal (Versie 2024).
[5] DAW Schaijk is een combinatievereniging met korfbal en voetbal.
[6] KNVB – 'Van idee naar werkelijkheid' Handleiding voor de realisatie van een nieuw sportcomplex.

Verenigingen hebben aangegeven dat vanwege de vitaliteit van de verenigingen het belangrijk is dat er door meerdere teams tegelijkertijd thuis kunnen spelen. Hierdoor wordt de verbinding binnen vereniging groter.

2. Jeugd mag ook 2 keer per week trainen.
   We vinden het als gemeente belangrijk om de jeugd ook de mogelijkheid te geven voldoende te bewegen en te sporten. Hierdoor breiden we de KNVB-normering uit van 1 keer in de week trainen voor jeugdspelers naar 2 keer in de week trainen.
3. Minimaal 3 velden per vereniging.
   Om goede kwalitatieve velden beschikbaar te stellen aan gemeenten is het nodig om voldoende tijd te hebben bij het onderhouden van velden. Hierdoor gaan we als gemeente Maashorst nooit onder de 3 velden per sportvereniging. Daarnaast ronden we naar boven af als het halve velden betreft.

Voetbal				
Club	**Huidige wedstrijdvelden**[7]	**Benodigd wedstrijdvelden** (volgens normering)	**Huidige trainingsvelden**[8]	**Benodigd trainingsvelden** (volgens normering)
DAW Schaijk	3,5	**3**	3,5	**2,5**
RKSV Festilent	3	**3**	3	**2**
FC De Rakt	2	**2**	2	**1,5**
FC Uden	3	**1,5**	2,5	**1,5**
RKSV Odiliapeel	2	**1**	1.5	**1**
RKSV Volkel	3	**2**	2	**1,5**
RKSV Achilles	2	**1,5**	1,5	**1**
Udi'19	7	**7**	4	4
VV VCO	1	**1**	2	**1**

Oefenstroken

Op sportparken liggen vaak reststroken gras of kunstgras. Deze reststroken hebben niet de juiste afmeting om gezien te worden als trainingsveld of wedstrijdveld. Deze stroken noemen we in dit beleid oefenstroken. Oefenstroken voldoen aan de volgende criteria:

- De oefenstrook grenst direct aan een regulier wedstrijd- of trainingsveld of op korte loopafstand daarvan;
- De oefenstrook voldoet niet aan de bondseisen voor een compleet veld en telt daardoor niet mee in de veldcapaciteitsnorm (KNVB/VSG-planningsmodel);
- De oefenstrook maakt deel uit van het sportparkoppervlakte en – bij gebrek aan een eigen kadastraal perceel – eigendomsrechtelijk verbonden is met het aangrenzende veld of gemeentelijke grond.

Voor verenigingen zijn deze oefenstroken van grote meerwaarde. Zo gebruiken verenigingen deze oefenstroken voor:

- Ruimte voor de warming-up voor teams en spelers, voor en tijdens de wedstrijd.

[7] Kunstgrasvelden tellen als volwaardig wedstrijd- en trainingsveld.

[8] Kunstgrasvelden tellen als volwaardig wedstrijd- en trainingsveld.

- Een capaciteitsbuffer bij het plannen van trainingen in de avonden. De jonge jeugdelftallen en veteranenteams behoeven geen volledig veld.
- In de winter bieden oefenstroken de mogelijkheid bij vorst om toch te trainen voor verenigingen met alleen natuurgras. Dit draagt bij aan het minder belasten van de volgens normering noodzakelijke velden.

Deze meerwaarde erkennen wij als gemeente en hebben daarom besloten deze los te zien van de capaciteitsbehoefte en (minimaal) te onderhouden. Maashorst maait deze oefenstroken en zorgt dat de oefenstrook veilig te gebruiken is. Verder onderhoud of inrichting moet de vereniging zelf doen.

Veldverlichting bij verenigingen in de basisvoorziening
Bij het bepalen of bij een veld verlichting wordt aangebracht, gelden de volgende uitgangspunten:

- De benodigde capaciteit voor trainingen dient minimaal verlicht te zijn.
- Deze capaciteit wordt bepaald op basis van het afwegingskader.
- Trainingsverlichting wordt toegekend aan basisvoorzieningen die doorgaans het hele jaar buiten trainen.
- De verlichting moet passen binnen bestaande wet- en regelgeving ten aanzien van verlichting.

Kleedkamers:
De verschillende bonden hebben verschillende opvattingen als het gaat om het aantal benodigde kleedkamers per wedstrijdveld. Hieronder volgt een korte beschrijving:

- Hockey
  De KNHB gaat uit van 2 kleedkamers per speelveld.[9]
- *Honkbal*
  De KNBSB gaat uit van 2 kleedkamers per speelveld.[10]
- *Korfbal*
  De KNKV gaat uit van 2 kleedkamers per speelveld.[11]
- *Rugby*
  De Nederlandse Rugbybond gaat uit van 2,5 kleedkamers per speelveld.[12]
- Voetbal
  De KNVB heeft een gestaffelde normering (zie figuur 1).[13]

Aantal speelvelden	Aantal kleedruimten	
	Basis	Aanvullend
1 t/m 3	2 per veld	2
4 t/m 6	2 per veld	4
7 en hoger	2 per veld	6

Figuur 1 – Normering KNVB kleedkamers

In Maashorst willen we inzetten op inclusiviteit van verenigingen en op een sociaal veilige sportomgeving. Wij zien dat, zeker in de jonge jeugd, er steeds meer gemixte teams zijn met zowel jongens als meisjes. Hierdoor zetten wij met het benodigde aantal kleedkamers ruimer in dan veel sportbonden en gaan uit van 3 kleedkamers per wedstrijdveld (1 voor het thuisspelende team, 1 voor het uitspelende team, 1 voor meisjes/dames uit het thuis- en uitspelende team), in plaats van 2 kleedkamers (1 voor het thuisspelende team en 1 voor het uit spelende team). Dit geeft verenigingen de ruimte om hun activiteiten op een goede manier te organiseren planning technisch, maar ook als het gaat om gemengde jeugdteams.

---

[9] Via het kenniscentrum van www.knhb.nl - Projectmatig werken bij verbouw, nieuwbouw of relocatie (inclusief voorbeeld Programma van Eisen).

[10] Via het kenniscentrum van www.knbsb.nl - Vademecum Accommodaties 2025 Honkbal & Softbal.

[11] Via kennisbank van www.knkv.nl - Normen kleed- en Clubaccommodatie.

[12] Via Accommodatie - Rugby.nl – Rekenmodule velden & kleedkamers.

[13] Via www.knvb.nl - KNVB – 'Van idee naar werkelijkheid' Handleiding voor de realisatie van een nieuw sportcomplex.

Hockey, Honkbal, Korfbal en Rugby			
Club	**Wedstrijdvelden**	**Benodigd kleedkamers**	**Huidig aantal van de gemeente**
Hockeyclub Uden	4	12	6
Uden Red Sox	1	3	2
DAW Schaijk[13] (Korfbal)	2	6	17
Rugby club Octopus Uden	1	3	2

Voetbal				
Club	**Wedstrijdvelden**	**Benodigd kleedkamers**	**Huidig aantal van gemeente**	**Huidige aantal van vereniging**
DAW Schaijk(Voetbal)[14]	3,5	**11**	17	0
RKSV Festilent	3	**9**		10
FC De Rakt	2	**6**	4 (+2 tijdelijke)	
FC Uden	3	**9**	8	4
RKSV Odiliapeel	2	**6**	6	2
RKSV Volkel	3	**9**	9	0
RKSV Achilles	2	**6**	4	
Udi'19	7	**21**	20	(2)
VV VCO	1	**3**	0	6

Sport gerelateerde opslagruimte in de basisvoorziening
Voor de afmeting van nieuw te realiseren sport gerelateerde opslagruimtes gelden de normen die worden voorgeschreven door de bond.

Verandering in normen
De sportbonden evalueren periodiek de normen die ze stellen aan de buitensportaccommodaties. Op basis van deze evaluaties kunnen normen aangepast worden. Dit heeft echter geen directe gevolgen voor onze buitensportaccommodaties, gezien de grote investeringen die dit met zich mee kan brengen. Nieuwe normen worden toegepast bij grote renovaties, nieuwbouw of als dit er voor zorgt dat er bij een vereniging een dusdanig capaciteitstekort/overschot ontstaat, dat de situatie niet meer houdbaar is. In dat geval gelden de richtlijnen zoals beschreven in voorgaande paragrafen.

[14] DAW Schaijk is een combinatievereniging met korfbal en voetbal.